

ИНСТИТУТ НА ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ПРИРАЧНИК

ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИСПИТОТ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗВАЊЕ РЕВИЗОР

15 декември 2022 година

СОДРЖИНА

ВОВЕД

ПРАВИЧНОСТ КОН СИТЕ КАНДИДАТИ

ПОЗНАВАЊЕ НА КАНДИДАТОТ

КВАЛИТЕТ НА ИСПИТНИТЕ ПРАШАЊА

ИЗБОР НА ПОДГОТВУВАЧИ НА ИСПИТНИ ПРАШАЊА И ОЦЕНУВАЧИ

СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИСПИТОТ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗВАЊЕ РЕВИЗОР

ДОДАТОЦИ

- 1 ОДНЕСУВАЊЕ НА ИСПИТОТ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗВАЊЕ РЕВИЗОР
- 2 ДОЛЖНОСТИ НА НАБЉУДУВАЧИТЕ ВО ТЕКОТ НА ИСПИТОТ
- 3 УПАТСТВО ЗА КАНДИДАТИ
- 4 ОБВРСКИ НА ОДГОВОРНОТО ЛИЦЕ
- 5 НЕДОЗВОЛЕНО ОДНЕСУВАЊЕ ВО ТЕКОТ НА ИСПИТОТ

ВОВЕД

Целта на Прирачникот е да се дефинира процесот на спроведување на испитот за стекнување на звањето ревизор (во понатамошниот текст: испитот) во рамките на Институтот на овластени ревизори на Република Северна Македонија (ИОРПСМ).

Процесот на спроведување на испитот за стекнување на звањето ревизор во рамките на ИОРПСМ се заснова на следните принципи:

- Интегритет на процесот на спроведување испити – т.е. објективност, транспарентност, конзистентност, доверливост и еднаков третман на сите кандидати
- Квалитет на спроведување на испитот кој што ќе даде високо квалификувани и почитувани професионалци кои што работат во областа на ревизијата.

Овој Прирачник воспоставува механизми кои треба да овозможат спроведување на правичен и транспарентен испит со висок интегритет.

Доверливоста при спроведувањето на испитот претставува незаменлив услов, според Меѓународната федерација на сметководители (МФС). Повредата на доверливоста може да предизвика широки и несакани последици врз интегритетот на испитот, на ИОРПСМ, како и врз самата дејност.

Со цел да се заштити доверливоста, сите лица кои што се вклучени во постапката на спроведување на испитот се должни да потпишат изјава за доверливост.

ПРАВИЧНОСТ КОН СИТЕ КАНДИДАТИ

Правичноста кон сите кандидати се однесува на:

- Анонимност на кандидатите
- Правичноста и конзистентноста при оценувањето.

Анонимност на кандидатите

Анонимност на кандидатите претпоставува обезбедување сигурност дека испитувачите и оценувачите не знаат кој испитен материјал припаѓа на одреден кандидат.

Анонимноста на кандидатите се обезбедува преку постапката опишана во Додаток 4.

Правичност и конзистентност при оценувањето

За да се обезбеди правичност и конзистентност при оценувањето, сите испитни тетратки се оценуваат независно од страна на двајца оценувачи. Заради обезбедување на конзистентност, оценувањето од страна на двајцата оценувачи ќе се изврши според однапред утврдена шема за оценување. Шемата за оценување ја утврдува лицето кое е задолжено за подготвување на испитните прашања.

Сите испитни материјали ќе се чуваат и оценуваат во просториите на ИОРПСМ.

КВАЛИТЕТ НА ИСПИТНИТЕ ПРАШАЊА

Испитните прашања треба да бидат подготвени на таков начин за да го испитаат поседувањето на следните вештини кај еден кандидат:

1. Знаење
2. Разбирање
3. Примена
4. Анализа
5. Евалуација
6. Синтеза

Комисијата треба да обезбеди сигурност дека испитот за стекнување звање ревизор поседува урамнотежени прашања.

Како метода за обезбедување квалитет на испитните прашања е подготовка на пред-тест. Соодветно квалификувано лице, определено од страна на Комисијата, го решава тестот за да се обезбеди сигурност дека е решлив, при што може да се идентификуваат какви и да било проблеми кои можат да настанат пред вистинското одржување на испитот со вистински кандидати.

ИЗБОР НА ПОДГОТВУВАЧИ НА ИСПИТНИ ПРАШАЊА, ОЦЕНУВАЧИ И КООРДИНАТОР

Изборот на подготвувачи, оценувачи на испитни прашања и координатор го врши Комисијата.

Подготвувачите на испитни прашања, оценувачите и координаторот треба да поседуваат најмалку 5 години работно искуство на полето на вршење ревизија и сродните полиња поврзани со ревизијата.

При изборот на оценувачи и подготвувачи на прашања ќе се смета за предност доколку лицата поседуваат лиценца за овластен ревизор и се членови на Институтот на овластени ревизори на РСМ.

При изборот на координатор ќе се смета за предност доколку лицето има искуство од областа на спроведување на професионални или академски испити, и доколку поседува лиценца за овластен ревизор и е член на Институтот на овластени ревизори на РСМ.

СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИСПИТОТ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗВАЊЕ РЕВИЗОР

Спроведувањето на испитот за стекнување на звање ревизор е определено во Додаток 1 од овој Прирачник.

Додаток 1

СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИСПИТОТ ЗА СТЕКНУВАЊЕ НА ЗВАЊЕ РЕВИЗОР

1. За секој испит, Комисијата назначува одговорно лице и набљудувачи. Обврските на набљудувачите се дадени во Додаток 2, а обврските на одговорното лице се дадени во Додаток 4 од овој Прирачник.
2. (а) Секоја испитна сесија ќе се спроведува на датум и време утврдено во Распоредот за спроведување испити на ИОРПСМ. Дозволеното времетраење на испитот ќе биде прикажано во документот со испитниот материјал.

(б) Во случај на инвалидитет или одредена здравствена состојба, ИОРПСМ може да му одобри на кандидатот специјални услови за полагање на испитот. Кандидатот мора да се пријави во ИОРПСМ за да го полага испитот во специјални услови.
3. Кандидатите мора да пристигнат на местото каде што се полага испитот 15 до 20 минути пред почетокот на испитот.
4. Секој кандидат мора да приложи документ за лична идентификација пред да влезе во просторијата каде се одржува испитот.
 - (а) На кандидатот кој задоцнил на испитот нема да му биде дозволено полагање на испитот.
 - (б) Кандидатот кој ќе го напушти испитот пред крајот на истиот, мора да му го предаде испитниот материјал на набљудувачот, а на тој кандидат нема да му биде дозволено да се врати во просторијата каде што се одржува полагањето на испитот.
 - (в) Секој кандидат кој времено ќе ја напушти просторијата каде се спроведува испитот, мора да биде придружуван од страна на набљудувачот.
 - (г) Секој кандидат мора да седи на онаа работна маса која ќе му биде одредена според планот за седење.
 - (д) Кандидатите не смеат меѓусебно да разговараат од моментот кога ќе влезат во просторијата каде што се одржува испитот до моментот на нивно заминување од таа просторија. Секој кандидат кој сака да се обрати до набљудувачот мора да крене рака.
 - (ѓ) Кандидатите не смеат да почнат да пишуваат во испитната тетратка сè додека набљудувачот не го објави почетокот на испитот.
 - (е) Набљудувачот го објавува крајот на испитот по што кандидатите мора да ги предадат испитните тетратки и да ја напуштат просторијата.

Ниту еден дел од испитните материјали не смее да се изнесе од просторијата каде што се одржува испитот.

6. На почетокот на испитот, кандидатите мораат да ги остават сите свои лични работи на место определено од страна на набљудувачот.
7. Во текот на испитот, кандидатите не смеат да се служат или да имаат пристап кон недозволени материјали, како на пример, книги, електронски уреди, мобилни телефони, белешки или други помагала.
8. Кандидатите можат да користат само калкулатори доделени од страна на набљудувачите.
9. Во случај на пронаоѓање на какви и да било недозволени материјали по започнувањето на испитот, таквите материјали ќе бидат запленети, а кандидатот ќе биде отстранет од полагање на испитот. Одговорното лице ваквиот настан го внесува во записникот.
10. Секој кандидат кој се сомнева на постоење грешка во испитниот материјал треба да го информира набљудувачот.

Додаток 2

ОБВРСКИ НА НАБЉУДУВАЧИТЕ ВО ТЕКОТ НА ИСПИТОТ

Набљудувачите се одговорни за следното:

- Да извршат идентификација, прием и одредување на место на седење на кандидатот;
- Да го утврдат местото за оставање на лични работи на кандидатите и да ги известат кандидатите за местото;
- Да го поделат испитниот материјал;
- Да го прочитаат упатството за кандидатите;
- Да го определат времето за читање на испитните прашања, времето на започнување и завршување на испитот;
- Да вршат надзор врз кандидатите во текот на полагањето на испитот;
- Да вршат контрола на влезот и излезот од местото на одржување на испитот;
- Да ги соберат и да ги обезбедуваат сите испитни материјали во согласност со постапките на ИОРРСМ;
- Да се справуваат со неправилности и итни случаи.

Набљудувачите треба:

- Да закачат картичка со назив Набљудувач;
- Да обезбедат тивка и пријатна атмосфера за кандидатите;
- Да го известат одговорниот претставник од комисијата за какви и да било несоодветни ситуации;
- Активно да патролираат низ собата каде што се одржува испитот;
- Да не зборуваат или да читаат во текот на испитот;
- Да не одговараат на прашања во врска со содржината на испитот, ниту пак да се обидуваат да го објаснуваат значењето на одредени прашања;
- Да се облекуваат пристojно и да носат комотни чевли кои не прават врева.

Додаток 3

УПАТСТВО ЗА КАНДИДАТИТЕ

Полагањето на испитот за стекнување на звање ревизор во ИОРПСМ е дел од вашиот пат да станете овластен ревизор, затоа од Вас очекуваме да се однесувате професионално во текот на полагањето на испитот. Следниве правила и начин на однесување се однесуваат на сите кандидати кои го полагаат испитот за стекнување на звање ревизор во ИОРПСМ.

Морате да се придржувате кон следните упатства:

1. Не смеете да се обидувате да ги измамите набљудувачите со давање на неточни или збунувачки информации.
2. Не смеете да носите, да поседувате или да имате намера да користите какви и да било книги, белешки и други материјали додека седите на работната маса, освен оние кои се дозволени од страна на набљудувачите. Во спротивно, истото ќе се смета за недозволено однесување.
3. Не смеете да комуницирате со останатите кандидати за време на одржувањето на испитот.
4. Во случај на недозволено однесување, набљудувачот има право да го прекине вашето полагање на испитот и да ве отстрани од просторијата каде што се одржува испитот.
5. Ниту на еден кандидат нема да му биде дозволено да влезе во просторијата каде што се одржува испитот по започнување на испитот.
6. Вашето име и презиме ќе го запишете на посебен лист кој ќе Ви биде даден заедно со испитниот материјал. На испитниот материјал не смеете да го впишувате Вашето име или било каков друг препознатлив знак.
7. Одговорите мора да бидат нумерирани според нумерацијата на прашањата. Започнете со одговарање на секое прашање на нов лист и пишувајте само од едната страна на листот. Одговорите мора да се пишуваат со пенкало кое ќе Ви биде поделено од страна на набљудувачот.
8. Не смеете да му поставувате прашања на набљудувачот освен во случај кога постојат очигледни грешки во тестот. Набљудувачот нема да даде никакви објаснувања во врска со значењето и целта на поставените прашања.
9. Во текот на полагање на испитот, набљудувачот повремено ќе ве известува за преостанатото време.
10. Набљудувачот ќе го означи крајот на полагањето на испитот. Вие сте должни во рок од 5 минути да ги предадете испитните материјали на набљудувачот, кои остануваат во сопственост на ИОРПСМ.

Додаток 4

ОБВРСКИ НА ОДГОВОРНОТО ЛИЦЕ

Обврските на одговорното лице се следните:

- Да ја следи постапката на подготвување на испитните тетратки и да се погрижи за нивна тајност до спроведувањето на испитот;
- Да ја спроведе постапката за анонимност на кандидатите, односно:
 - да обезбеди список со имиња на кандидатите кои ќе го полагаат испитот и два еднообразни списоци на шифри;
 - при предавањето на испитните тетратки да ја провери целосноста на тетратката;
 - според името на кандидатот напишано на посебниот лист кој се добива со испитната тетратка да стави шифра на самата испитна тетратка на тој кандидат и истата шифра да ја стави во списокот на кандидати до неговото име;
- Да изготви записник во писмена форма за тоа како се одвивал испитот;
- Откако ќе бидат внесени сите шифри, списокот на кандидати со шифри, испитните материјали на кандидатите и преостанатите неискористени материјали и шифри се обезбедуваат во посебни пликоа и се чуваат во просториите на ИОРРСМ.

Додаток 5

НЕДОЗВОЛЕНО ОДНЕСУВАЊЕ ВО ТЕКОТ НА ИСПИТОТ

Недозволено однесување во текот на испитот подразбира:

- (i) Користење или пристап до недозволен материјал во текот на испитот, како што е книга, електронски уред, мобилен телефон или белешка, освен во посебни случаи кога на испитот е дозволено користење на таков материјал.
- (ii) Помагање или обид за помагање на друг кандидат во текот на испитот.
- (iii) Добивање или обид за добивање помош од страна на друг кандидат во текот на испитот.
- (iv) Обид да се прочита одговор на испитно прашање на друг кандидат.
- (v) Изнесување на испитниот материјал надвор од просторијата каде што се одржува испитот.
- (vi) Недисциплина или попречување на спроведувањето на испитот.
- (vii) Препишување.
- (viii) Полагање во име на друг кандидат.

Набљудувачот има право да го прекине полагањето на испитот на кандидатот за кој што ќе утврди недозволено однесување, како што е дефинирано погоре, и ќе му наложи да ја напушти просторијата каде што се одржува испитот.

На кандидат за кој ќе биде утврдено дека е виновен за недозволено однесување ќе му биде изречена забрана за полагање на испитот за стекнување на звање ревизор во следните две испитни сесии.

**Претседател на ИОРРСМ
Драган Димитров**